

Незважаючи на те, що сьогодні значної актуальності набули дослідження законодавства інших країн, а порівняльно-правова характеристика дозволяє визначити позитивний досвід інших держав і імплементувати його до національного законодавства, вказана робота майже не здійснюється. Певною мірою такий стан в Україні зумовлений позицією, що корупціонерів слід карати без будь-яких послаблень.

Література:

1. Досвід країн Європейського Союзу щодо протидії злочинам, пов'язаним з корупцією, та захисту фінансових інтересів держави: аналіт. огляд / І. Кржечковський, В. В. Тацієнко, С. С. Чернявський та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 280 с.

2. Резолюція VIII Конгресу ООН із запобігання злочинності від 07.09.1990 «Попередження злочинності та кримінальне правосуддя в контексті розвитку: реалізація та перспективи міжнародного співробітництва. Практичні заходи боротьби з корупцією» Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_785. Дата звернення 25.02.2021.

СТАМБУЛЬСЬКИЙ ПЛАН ДІЙ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ 2003 РОКУ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ВИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Боровик А. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
академік*

*ГО «Академія адміністративно-правових наук»,
декан юридичного факультету,*

*професор кафедри кримінально-правових
та адміністративно-правових дисциплін*

*Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука*

м. Рівне, Україна

Трофімчук Ю. О.

помічник судді

Рівненського районного суду Рівненської області

м. Рівне, Україна

Одним із основних міжнародно-правових актів з точки зору визначення шляхів запобігання корупції є «Стамбульський план дій боротьби з

корупцією для Азербайджану, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизької Республіки, Російської Федерації, Таджикистану й України. Узагальнені рекомендації для України» від 10.09.2003 [1, с. 56-106, 107-114].

«Стамбульський план дій боротьби з корупцією для Азербайджану, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизької Республіки, Російської Федерації, Таджикистану й України» від 10.09.2003 містить загальні та конкретні рекомендації Україні з протидії корупції [1, с. 107-114]. Стамбульський план дій боротьби з корупцією став результатом функціонування платформи співробітництва у сфері запобігання та протидії корупції, якою є Організація економічного та соціального розвитку (ОЕСР) і, зокрема, її Антикорупційна мережа для Східної Європи та Центральної Азії [2, с. 23].

Зокрема, у Стамбульському плані дій боротьби з корупцією надається загальна оцінка національним антикорупційним інституціям, які функціонують в Україні. Так, наголошується, що «хоча в Україні наявне широке коло юридичних інструментів і стратегічних документів, координування, реалізація та правоохоронна діяльність залишаються неефективними» [1, с. 107]. Поряд з цим, позитивно сприймається криміналізація Україною у Кримінальному кодексі України (далі КК України) активного та пасивного хабарництва в публічному секторі [1, с. 110]. При цьому рекомендується узгодити положення кримінального законодавства України з міжнародними стандартами у сфері боротьби з корупцією, зокрема з Кримінальною конвенцією Ради Європи про боротьбу з корупцією, Конвенцією ООН проти корупції та Конвенцією про боротьбу проти підкупу іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях. Під час цієї роботи Україні рекомендують здійснити аналіз і покращити наявний інституційний механізм, щоб посилити спроможність незалежного антикорупційного органу, що відповідає за стратегічні, аналітичні, превентивні та координаційні завдання боротьби з корупцією [1, с. 108].

Крім того, зазначається, що складно боротися з корупцією в усіх державних органах одночасно, тому необхідно визначити окремі державні інституції або сектори, де корупція є найпоширенішою та особливо шкідливою. Слід також переглянути й реформувати нормативне регулювання, інституційну побудову та практику діяльності таких органів або секторів, щоб мінімізувати чинники, які сприяють корупції [1, с. 108].

На концептуальному рівні Україні пропонується більше уваги приділяти запобіганню корупції та визначенню й усуненню системних нормативних або регулятивних прогалин, що зумовлюють обставини, які сприяють корупції [1, с. 109]. Запобіжні заходи доцільно зосереджувати не лише на кодексах етики та схожих превентивних механізмах, а й на

реформуванні нормативних положень, щоб обмежити дискреційні повноваження державних службовців, на заходах зі створення «відкритого уряду», таких як прозорість процедур прийняття рішень, доступ до інформації та залучення громадськості [1, с. 109].

Стамбульський план дій боротьби з корупцією рекомендує Україні оновити національну стратегію боротьби з корупцією, урахувавши рівень корупції в суспільстві та корупційні схеми в окремих інституціях, таких як поліція, судова влада, державні закупівлі, податкова та митна служби, освіта, охорона здоров'я [1, с. 108-109].

Крім того, вказаним документом Україні пропонується сконцентрувати правоохоронні повноваження у сфері боротьби з корупцією, які наразі фрагментарні; створити спеціалізовані антикорупційні прокурорські служби; розглянути питання створення національного антикорупційного органу, що буде спеціалізуватися та матиме повноваження з виявлення, розслідування та переслідування корупційних правопорушень [1, с. 109].

Незважаючи на те, що сьогодні значної актуальності набули дослідження законодавства інших країн, а порівняльно-правова характеристика дозволяє визначити позитивний досвід інших держав і імплементувати його до національного законодавства, вказана робота майже не здійснюється. Певною мірою такий стан в Україні зумовлений позицією, що корупціонерів слід карати без будь-яких послаблень.

Література:

1. Досвід країн Європейського Союзу щодо протидії злочинам, пов'язаним з корупцією, та захисту фінансових інтересів держави: аналіт. огляд / І. Кржечковський, В. В. Тацієнко, С. С. Чернявський та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 280 с.

2. Організаційно-правове забезпечення сучасної антикорупційної політики: навч. посіб. / С.М. Клімова, Т. В. Ковальова. Харків, 2015. 252 с. про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки : Закон України від 14 жовт. 2014 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради. 2014. № 46. С. 2047. Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1699-18> (дата звернення 26.02.2021).